

LÁ THƯ CỦA AH NGUYỄN ÁNH DƯƠNG

Lời BPT: Trong lá thư sau đây, AH Nguyễn Ánh Dương không những tự đặt mình vào cùng thời điểm với nữ thi sĩ Hồ Xuân Hương, mà còn tự nhận có mối thân tình với nhà thơ này. Có lẽ vì mối duyên văn tự đó, mà trong bài này AH Dương dùng một số từ tiêu biểu, độc đáo của nữ thi sĩ họ Hồ (được in đậm trong bài này) một cách tài tình.

Các bạn mến,
Hôm nay tôi xin kể hầu các bạn một chuyện giữa chị Hồ (Hồ Xuân Hương) của tôi, chú Ba (Tàu), và tôi.
Chú Ba dê chị Hồ, bị chị Hồ ra câu đối:

Chân đi giày Hán
Tay bán bánh Đường
Miệng hát líu lừng
Ngây Ngô nhí nhố.

Đối không được, mắc cỡ, chú Ba bỏ ra về. Giận quá, quyết rửa nhục, chú Ba đem tiền nhờ tôi làm một câu đối chửi chị Hồ của tôi. Nghèo nên ham tiền, tôi lãnh tiền của chú Ba và viết câu đối sau đây:

Rễ mọc dưới Hồ
Lá trở mùa Xuân
Hoa hè tỏa Hương
Thu tàn Đông rụi.

Tôi giải thích cho chú Ba câu đối trên và cái hay của nó, hầu cố moi thêm tiền thưởng của chú Ba.

Chị Hồ chê chú Ba là người Tàu (con cháu các triều đại Hán, Đường, Ngô), nói ngọng tiếng Việt và khờ khạo. Cái khó là tìm chữ đối với các chữ Hán, Đường, Ngô, và các chữ chân, tay, miệng. Chê chú Ba mà động đến ba triều đại Tàu chớ không dám kêu thẳng tên chú Ba, chớ còn tôi đối lại kêu thẳng tên Hồ Xuân Hương. Chị chê chú Ba “hát

líu lừng”, “ngây ngô”, thì tôi chê lại chị đã già, tuổi đã vào thu đông, nhan sắc đã phai nhạt, thân hình đã rụi rã. Chị coi chú là người, chị nói về chân, tay, miệng của chú, còn tôi thì so sánh chị như một loài thảo mộc, tôi nói đến rễ, lá, hoa.

Người với cỏ cây, ai hơn ai? Rõ ràng là chú hơn chị rồi. Hát líu lừng, ngây ngô, so với nhan sắc tàn phai, hình hài rụi rã, cái nào xấu hơn cái nào? Chị chê chú còn ngây ngô nhưng ít ra chú vẫn còn trẻ và vui sống, mặc dầu chú hát sai giọng. Còn chú chê lại chị đã già, tuổi vào thu đông, nhan sắc tàn phai, hình hài rụi rã. Chú vui, chị buồn. Chú vẫn thắng chị.

“Đối như vậy, hay chưa? Thưởng thêm tiền đi!”

Chú Ba mừng quá, thưởng tôi một trăm dollars, rồi vội vã đem câu đối qua nhà chị Hồ.

Xem xong câu đối, chị Hồ tái mặt, giận dữ:

“Thằng chệt này cả gan dám chửi bà! Mà mày sức mảy mà làm nổi câu đối đó. Nói thiệt tao tha, không thôi tao để cho chết ngộp.”

Chú Ba sợ quá, thú thiệt rồi co giò chạy một mạch về nhà. Mất tiền mà còn hú hồn.

“A lô! A lô! Chú Dương đó phải không? Lại đây chị bảo.”

“A lô! A lô! Chị là ai và lại đây là đi đâu?”

“Chú Dương tỉnh, chú Dương say, sao chú cứ ồm ồm! Chị mà chú không nhận ra tiếng? Chị là chị Hồ của chú, chớ còn chị nào nữa. Còn lại đây là lại chốn hang hùm, chú biết rồi mà. Lại đây chị bảo nhỏ cho mà nghe.”

“In five minutes, OK?”

“OK”

Được chị Hồ gọi đến nhỏ to tâm sự, tôi mừng quýnh, ba giò bốn cẳng chạy liền vào chốn hang hùm. Vừa thấy tôi, chị không bảo nhỏ như đã điện đàm mà quát to lên:

“Cha chả, chú mày cả gan thật, dám lấy tiền chú Ba làm câu đối chửi tao. Tiền công, tiền thưởng bao nhiêu đưa hết cho tao! Rồi từ nay cấm không được kêu tao bằng chị và không được bén mảng đến cái hang hùm này nữa, nghe chưa?”

Tay run lập cập, tôi móc túi lấy hết mấy trăm dollars đưa chị. Tôi rất sợ, không phải sợ vì bị dè ngộp thở, mà sợ vì không được gọi chị là “chị Hồ của tôi” nữa, và còn sợ vì bị cấm không được đến chốn hang hùm nữa. Tôi mếu máo phân trần, xin lỗi:

“Xin chị tha, em lỡ dại một lần. Em túng tiền nên làm càn. Nhưng nghĩ kỹ lại, em khen chị đó, chớ em đâu có dám chửi chị. Em ví chị như cây sen, ở chốn bùn lầy mà vẫn tỏa hương thơm. Còn ai mà không thu tàn đông rụi. Với lại chị vẫn còn Xuân, chị vẫn tỏa Hương kia mà”.

“Hay! Hay! Em tôi giỏi thật! Cái lưỡi không xương, nói trắng nói đen, quá ư là giỏi. Để chị thưởng cho em tôi một cái hôn để đời”.

Nói xong, chị “mì” tôi một cái, làm tôi hết biết trời cao thấp, đất vấn dài.

Mến,